

Ukrepi za boljšo preskrbo Zagreba

Da bi bile mestne tržnice založene, je Zagrebu že danes, kakor računajo, potrebno okrog 7500 vagonov vrtnin, 3500 vagonov sadja, 200 ton rib, 1500 vagonov mesa, 73 milijonov jajc in 120.000 litrov mleka.

Eden izmed najvažnejših ukrepov za izboljšanje preskrbe mesta je sklepanje pogodb s proizvajalci. Ljudski odbor je sprejel nase tveganje, ki se lahko pojavi zaradi spremembe cen. V ta namen je bil ustanovljen egalizacijski sklad v višini 50 milijonov dinarjev, iz katerega bodo krili razlike med odkupnimi in dnevnimi cenami. Na temelju tako trdnih pogodb, v katerih jamčijo proizvajalci ceno preteklega leta, je bilo na mestni trg dobavljenih 726 vagonov blaga več kakor v l. 1955. Letos je bil izdelan plan, po katerem je treba pripeljati še za 1500 vagonov blaga več.

Da bi to dosegli, organizirajo v zagrebški okolici plantažne vrtove za vrtnine. Prvi plani o plantažnih vrtovih so bili izvedeni v občini Remetinec, sedaj pa jih širijo v štiri druge občine na skupni površini 600 ha. Ta dela organizirajo s pomočjo kmetijskih zadrug, v Popovcu pa je bila prav s posebno nalogo pridelovanja vrtnin ustanovljena tudi specializirana zadruga proizvajalcev vrtnin. Podobne aranžmaje so sklenili s plantažami vinogradov in sadovnjakov kakor tudi za naložbe, ki naj pripomorejo, da se bo povečala proizvodnja perutnine in jajc.

Ker na podlagi takih dolgoročnih akcij pričakujejo, da bo dobava blaga za tržišče večja, so na Zitnjaku uredili središče bodoče velike tržnice z vsemi potrebnimi napravami za skladiščenje tega blaga. Ob industrijskem tiru ob mlekarni z zmogljivi-

nostjo 120.000 litrov mleka na dan dokončujejo hladilnico za 250 vagonov blaga. Opremo morajo montirati v hladilnico do maja letos in tedaj bo začela hladilnica obratovati. Zraven nje dovršujejo skladišče z zmogljivostjo 400 vagonov blaga, ki bo lahko sprejelo ne samo vse kmetijske presežke, temveč tudi določene industrijske izdelke, kakor so mast, olje, moka itd. Tu bodo lahko shranjevala svoje blago tudi druga trgovska podjetja, ki nimajo lastnih skladišč. Takša gradnja centralnega skladišča je zelo rentabilna, ker bodo stroški manipulacije na kilogram blaga znašali le dinar in pol na leto. Jasno je, da bi bila v takih pogojih gradnja majhnih skladišč, raztresenih po mestu, za potrebe samih podjetij nerentabilna.

V sklopu bodoče tržnice na debelo bo industrijska kuhinja in nova pekarna. Kuhinja bo pripravljala 25.000 obrokov na dan, Pekarna bo napekla 10 tisoč kilogramov kruha, ki bo svež osem dni. V ta namen kupujejo licence od londonskega centra za preskrbo in še nekatere naprave in računajo, da bodo ti objekti dokončani do februarja prihodnjega leta. Razen tega bo kuhinja pripravljala napol pripravljeno hrano za gospodinjstva, ki jo bo mogoče kupiti v vseh prodajalnah živil v mestu.

Industrijska kuhinja bo povezana z vrsto restavracij s samopostrežbo, tako da bo prehrana v njih dostopna in poceni. Praviako bodo s termos tovornimi avtomobili dobavljali hrano v velika zagrebška podjetja, ki dajejo svojim delavcem tople obroke. Za državljane, ki se bodo hoteli hraniti iz te kuhinje, bodo na več krajih v mestu uredili prodajalne, kjer bodo lahko kupili toplo hrano in svež kruh.

Darinka Puškarić

Biroji za delovno storilnost v podjetjih

Organiziranje posebne službe za analizo in napredek delovne storilnosti v podjetjih je dalo doslej dragocene rezultate na področju boja za večjo produktivnost v naših kolektivih. V podjetjih, ki imajo biroje za delovno storilnost, so bile odpravljene mnoge ovire za povečanje produktivnosti. Pogosto so bile vprašanje drobne stvari, neznatni popravki v tehnološkem procesu ali v delovni organizaciji, ki jih pa vendar niso ugotovili pred sistematično in vsestransko analizo. To so opravili tovariši, katerih osnovna in edina funkcija v kolektivu je postala skrb za povečanje delovne storilnosti. Na temelju teh analiz so biroji dajali konkretne predloge za izboljšanje dela in sprejem teh predlogov je dal takoj praktične rezultate.

V industriji škroba — Jabuka imajo biro za delovno storilnost od junija lani, a so že na temelju snemanja zaposlenosti delavcev pri posameznih operacijah in fazah v delovnem procesu zmanjšali število delovne sile in dosegli velike prihranke v normativih dela in materiala. Razen tega je biro izvršil tudi opis delovnih mest.

V »Zitomlinu« je prišlo na temelju predlogov in analiz biroja za produktivnost do zmanjšanja potrošnje električne energije v skoraj vseh obratih.

Oddelek za organizacijo in produktiv-

nost v Industriji traktorjev in strojev v Zemunu je končal doslej snemanje dela pri strojih za oblikovanje v livarni, snemanje stanja delovne organizacije in analizo režije v podjetju. Na temelju teh analiz in snemanj podani predlogi in ukrepi so prispevali k znatnemu povečanju delovne produktivnosti. Podobne rezultate je dosegel biro v podjetju »Utva« v Pančevu.

Kljub pozitivnim izkušnjam iz dela obstoječih birojev pa je še vedno majhno število podjetij, ki so organizirala biroje. Od 20 anketiranih podjetij beograjskega bazena imajo samo štiri biroje, ki so razvili svojo dejavnost in pokazali praktične rezultate. Osnovna ovira za organizacijo in delo birojev je, kakor je pokazala anketa, pomanjkanje kadrov. Nekatera podjetja, kot na primer predilnica bombaža »Trudbenik« v Pančevu, imajo biroje za sedaj samo na papirju. V »Trudbeniku« računajo z birojem, v katerem naj bi delali inženir-tehnolog, ekonomist in tekstilni tehnik, za sedaj pa se s problemi delovne storilnosti ukvarja samo en tehnik, in to mimogrede, ko opravlja še vrsto drugih dolžnosti v podjetju.

Na organih delavskega upravljanja je, da pri določanju kadrovske politike čim prej poskrbijo za usposabljanje kadrov za to funkcijo, ki je ena izmed najvažnejših v podjetju.

D. A.

Občinske organizacije SZDLJ in šolski odbori

Na razširjenem sestanku občinskega odbora SZDLJ občine Topčidersko Brdo so nedavno razpravljali o izkušnjah družbenega upravljanja v šolah na področju te občine. Razpravljali so na temelju poročila, v katerem so bila poudarjena nekatera načelna vprašanja in razložene izkušnje šolskih odborov med lanskim letom v osemletnih šolah »Branko Radičević« in »Franc Prešeren« ter v šoli »Veselin Masleša«.

Aktivnost članov šolskih odborov je zadovoljiva, kar kaže dejstvo, da je na sejah redno navzočih 12 od 15 članov in da je vsak izmed teh šolskih odborov med šolskim letom imel 8 do 14 sej. Ugotovili so, da je v odborih največ uslužbencev, pa so priporočili, naj bi se v bodoče usmerili tudi k drugim poklicem.

Na sestanku so govorili o vsebini dela šolskih odborov. Vsi odbori so razpravljali o uspehih učencev, šolskem prostoru in materialni preskrbi, nekateri pa tudi o šolskem programu, razvedrilnem življenju in zdravju učencev, o kulturno-prosvetnem delu, o pripravah za letovanje, o stiku med šolskim odborom in učiteljskim svetom, o stanju v otroških ustanovah, katerih otroci so se šolali v tisti šoli, o predlogih z roditeljskih sestankov itd. Vse to kaže, da so šolski odbori pokazali pri delu dovolj pobude, vendar so na sestanku ugotovili, da bi bilo koristno razen teh vprašanj razpravljati tudi o drugih problemih, ki neposredno vplivajo na vzgojo otrok in njihov uspeh v šoli. Tako naj bi na primer šolski odbori od časa do časa analizirali pogoje, v katerih živijo otroci v svojih družinah; vpliv alkoholizma, filmov, stripov in otroških časopisov na razvoj otrok; o šolskih kuhinjah, aktivnosti družbenih organizacij, pojavih brezdomcev in mnogih drugih vprašanjih, ki lahko zelo vplivajo na oblikovanje značaja in pojmovanja otrok in mladine. Te analize so lahko koristne, če se po razpravljanju o problemih podajo tudi konkretni predlogi pristojnim organom oblasti in družbenim organizacijam.

Da bi mogli te probleme šolski odbori zajeti in uspešno reševati, je potrebno, da vzpostavijo čim tesnejše sodelovanje z osnovnimi organizacijami SZDLJ in z drugimi družbenimi organizacijami v naselju. Z njihovo pomočjo bodo lahko v šolskih odborih organizirane občasne skupine državljanov z nalogo, da proučijo in analizirajo posamezna vprašanja ali probleme in da o njih na razširjeni seji šolskega odbora poročajo in razpravljajo. Te seje bi mogle biti razširjene s sodelovanjem učiteljskega kolektiva šole in predstavnikov družbeno-političnih delavcev v naselju. S tem bi praktično dosegli, da se s šolskimi problemi ne bi ukvarjali samo člani šolskih odborov in učiteljski kolegij, temveč, da bi dali pobudo za širšo aktivizacijo državljanov.

Na sestanku so ugotovili, da so na temerenu pokazale več zanimanja za šole in šolske probleme osnovne organizacije SZDLJ in Društvo prijateljev otrok in mladine, zahtevali pa so, da naj bi razvili stalno sodelovanje med šolskimi odbori in družbenimi organizacijami, kakršne so na primer Ljudska tehnika, strelska družina, Združenje planink in izvidnikov in druge.

P. I.